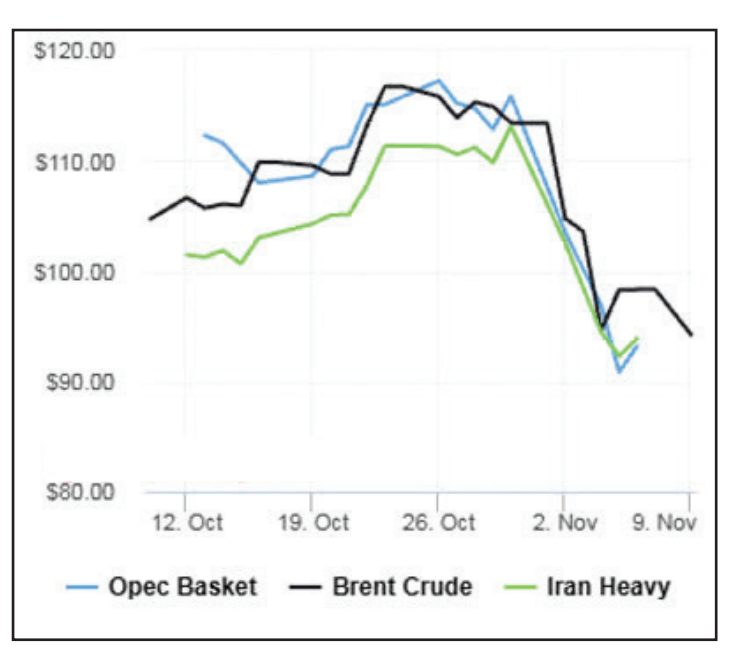
تحلیل

قیمت نفت کاهش یافت

در پی اظهارات دونالد ترامپ، رییس جمهور متناقض گوی امریکا، مبنی بر اینکه بعید است دستور حملات جدیدی علیه ایران صادر کند، قیمت نفت در آغاز معاملات روز دوشنبه کاهش یافت. به گزارش ایسنا، قیمت نفت برنت با ۸۴ سنت معادل ۰.۸۵ درصد کاهش، به ۹۸ دلار و ۴۸ سنت در هر بشکه رسید و قیمت نفت خام «وست تگزاس اینترمدیت» نیز با ۳۲ سنت معادل ۰.۳۵ درصد افت، به ۹۰ دلار و ۵۱ سنت در هر بشکه کاهش یافت. این افت قیمت، رشد جزیی ثبت شده در پایان معاملات روز جمعه را که ناشی از ارزیابی بازار نسبت به احتمال درگیری‌های بیشتر در خاورمیانه بود، خنثی کرد. این در حالی است که بر اساس داده‌های شرکت مالی LSEG، نفت برنت در هفته گذشته ۱۷ درصد کاهش قیمت داشت که شدیدترین افت هفتگی از زمان آغاز همه‌گیری کووید و بزرگ‌ترین کاهش از نظر مقدار مطلق محسوب می‌شود. ترامپ در یک مصاحبه تلفنی با شبکه سی‌ان‌ان گفت: «این موضوع به آن بستگی دارد که آیا آنها توافق بسیار محکمی را امضا می‌کنند یا خیر. پاسخ این است که بعید به نظر می‌رسد [چنین اقدامی] ضروری باشد.» رییس جمهور امریکا پس از انتخابات میان دوره‌ای هفته گذشته در ایالات متحده، به احتمال از سرگیری حملات علیه ایران اشاره کرده بود، اما تاکنون هیچ نشانه‌ای از یک عملیات نظامی گسترده از سوی امریکا دیده نشده است. ایران اعلام کرده در صورت وقوع چنین حمله‌ای، با هدف قرار دادن مواضع امریکا و رژیم صهیونیستی، پاسخ محکم و پشیمان کننده‌ای خواهد داد. تیم واترر، تحلیلگر ارشد در شرکت «کی‌سی‌ام ترید» اظهارات ترامپ را «سنجیده‌تر» توصیف کرد، اما افزود: «بازار همچنان منتظر است ببیند آیا انتخابات میان دوره‌ای به تغییری پایدار در رویکرد ترامپ نسبت به این مناقشه منجر شده است، یا اینکه این صرفا یک تغییر لحن موقتی دیگر است.» بانک «جی‌پی مورگان» جمعه در گزارشی مدعی شد بازار نفت بار دیگر در مسیر مازاد عرضه قرار گرفته است. از سرگیری جریان صادرات نفت خاورمیانه، افزایش تولید در سایر کشورها و تقاضای ضعیف باعث شده است که عرضه جهانی از میزان مصرف پیشی بگیرد. طبق برآورد این بانک، در ماه سپتامبر مازاد عرضه‌ای معادل ۱.۱ میلیون بشکه در روز وجود داشته که این رقم در اکتبر، به ۱.۴ میلیون بشکه در روز افزایش می‌یابد. در این بین، بر اساس گزارش رویترز، فواد حسین، وزیر امور خارجه عراق، در مصاحبه‌ای با شبکه الجزیره گفت که مجموع خسارات وارده به عراق ناشی از جنگ با ایران و اختلال در صادرات نفت، به ۶۰ میلیارد دلار رسیده است.

گزارش «تعادل» از زیان کمبود آب تا ۲۴ درصد تولید اقتصادی در اروپا

وقتی شاهرگ‌های اروپا به گل می‌نشینند

سال‌هاست که گفتمان مسلط بر اقتصاد کلان غرب، ریسک‌های زیست‌محیطی را در ردیف متغیرهای حاشیه‌ای یا تزئینات پیوستِ گزارش‌های سالانه شرکت‌ها تعریف کرده است. تصور عمومی بر این بود که کم‌آبی، بحرانی مختص اقلیم‌های خشک و کشورهای جنوب جهان است و سرزمین‌های پرآب قاره سبز دست‌کم تا دهه‌ها بعد مصون از چنین تکانه‌هایی خواهند بود. اما انتشار تازه‌ترین داده‌ها و برآوردهای تحلیلی بانک مرکزی اروپا، این باور سنتی را به چالش کشیده است. وقتی نهاد ناظر بر پول واحد اروپایی صراحتا هشدار می‌دهد که کمبود منابع آب سطحی در یک سناریوی تنش آبی می‌تواند تا ۲۴ درصد از کل تولید اقتصادی منطقه یورو را در معرض تهدید مستقیم قرار بدهد، دیگر نمی‌توان مساله آب را یک دغدغه بوم‌شناختی صرف دانست؛ این یک تهدید ارگانیک علیه ثبات مالی و زنجیره تأمین صنعتی است.

واقعیت ساختار صنعتی مدرن این است که هیچ واحد پتروشیمی، پالایشگاهی، فولادسازی یا حتی کارخانه تولید نیمه‌رسانایی بدون جریان مداوم و پایدار آب قادر به تنفس نیست. بر اساس پژوهش‌های بانک مرکزی اروپا، بیش از ۷۲ درصد از بنگاه‌های اقتصادی منطقه یورو وابستگی شدیدی به حداقل یکی از خدمات اکوسیستمی دارند. از سوی دیگر، بخش بانکی نیز کاملا در این چرخه درگیر شده است؛ نزدیک به ۷۵ درصد از سبد اعتبارات و تسهیلات بانکی به شرکت‌هایی تزریق شده که حیات تجاری آنها به این خدمات طبیعی گره خورده و بیش از یک‌سوم این تسهیلات در بخش‌هایی جریان دارد که در صورت بروز تنش آبی با شوک‌های تولیدی مواجه می‌شوند. این اعداد نشان می‌دهند که پیوند میان طبیعت و ترازنامه بانک‌ها نه یک استعاره، بلکه یک زنجیره ارزش به هم پیوسته است. اگر آب مصرفی نیروگاه‌ها برای خنک‌سازی کاهش یابد یا جریان رودخانه‌ها نتواند خوراک صنایع فرآیندی را تأمین کند، تنها خط تولید نیست که متوقف می‌شود؛ وثایق بانکی ارزش خود را از دست می‌دهند، نکول تسهیلات اوج می‌گیرد و سیستم اعتباری وارد بحران ترازنامه‌ای می‌شود.

برای درک ملموس این ارزیابی‌ها نیازی به محاسبات انتزاعی نیست؛ کافی است نگاهی به تحولات عینی سال ۲۰۲۶ و آنچه بر بستر رودخانه راین گذشت بیندازیم. راین صرفا یک آبراه دیدنی نیست؛ شاهرگ لجستیکی صنایع سنگین، محصولات پالایشی، مواد پتروشیمی و زغال‌سنگ آلمان و اروپای مرکزی است. در تابستان امسال، افت سطح آب در نقطه استراتژیک «کاب» بار دیگر نشان داد که چگونه افت تراز چند سانتی‌متری آب می‌تواند ناوگان حمل بار را فلج کند. شناورها و بارج‌ها در مقاطعی تنها با ۲۰ تا ۲۵ درصد از ظرفیت نامی خود حرکت کردند و نرخ حمل فله و مواد نفتی در مسیرهای کلیدی روتردام به مراکز صنعتی تا چند برابر جهش کرد. برآوردها حاکی از آن است که این افت جریان آب به تنهایی توانست رشد تولید ناخالص داخلی واقعی آلمان را در سه‌ماهه سوم حدود ۰.۲ درصد تحت فشار بگذارد. این وقفه، نشان داد که آسیب‌پذیری ساختار صنعتی اروپا در برابر خشکی، فرضیه‌ای برای دهه‌های آینده نیست، بلکه یک عامل کاهنده فعال در درآمد ملی همین امروز است. اتحادیه اروپا در برنامه‌های بالادستی خود دستیابی به اهداف آب‌وهوایی تا سال ۲۰۳۰ را هدف‌گذاری کرده است. بانک مرکزی اروپا برآورد می‌کند که تحقق این افق به سرمایه‌گذاری سبز مضاعفی در حدود ۳ درصد از تولید ناخالص داخلی سالانه بلوک نیاز دارد. اما گره اصلی در ساختار تأمین مالی این گذار نهفته است: بخش دولتی و بودجه‌های عمومی در بهترین حالت می‌توانند بین ۲۰ تا ۲۵ درصد از این بار مالی را به دوش بکشند. این یعنی بار سنگین بیش از ۷۵ درصد سرمایه‌گذاری بر دوش بخش خصوصی و بازارهای مالی قرار دارد. مساله اینجاست که سرمایه خصوصی منطق بازدهی و مدیریت ریسک دارد. وقتی ابهامات اقلیمی و عدم قطعیت در تأمین حامل‌ها و منابع پایه نظیر آب بالا می‌رود، افق بازگشت سرمایه در مگاپروژه‌های زیرساختی مبهم می‌شود. اروپا از یک سو ناچار است سالانه صدها میلیارد یورو برای تاب‌آوری زیست‌محیطی هزینه کند و از سوی دیگر به دلیل وقوع مکرر پدیده‌های حدی، توان تشکیل سرمایه آن در بخش‌های مولد مستهلک می‌شود. ابعاد هشداردهنده دیگر این گزارش، گسست عمیق در مکانیزم‌های سنتی پوشش ریسک است. صنعت بیمه که باید سپر بلای نوسانات اقتصادی باشد، در برابر مقیاس خسارات اقلیمی عقب نشسته است. طبق داده‌های ارایه‌شده، کمتر از یک‌چهارم کل خسارات ناشی از بلایای طبیعی در اتحادیه اروپا تحت پوشش بیمه قرار دارند و این رقم در شماری از کشورهای عضو حتی به زیر ۵ درصد سقوط می‌کند. نگاهی به روند تاریخی خسارات، وخامت ماجرا را عیان‌تر می‌کند: از سال ۱۹۸۱ تا ۲۰۲۳، بلایای اقلیمی بیش از ۹۰۰ میلیارد یورو خسارت مستقیم به بار آورده‌اند که نکته تکان‌دهنده آن، تمرکز بیش از یک‌پنجم این رقم تنها در سه سال اخیر است. معنای ساده این شکاف حمایتی آن است که هنگام وقوع تنش‌های اقلیمی، نه صنعت بیمه بلکه بودجه عمومی کشورها و نهایتاً جیب صنایع و شهروندان است که باید هزینه بازسازی را جذب کند؛ فرآیندی که انباشت بدهی‌های حاکمیتی و کاهش تاب‌آوری مالی را تسریع می‌کند.

در این میان، اقدام درونی خود بانک مرکزی اروپا پیام روشنی برای بازارها دارد. این نهاد علاوه بر اینکه انتشار کربن در فعالیت‌های سازمانی خود را تا سال ۲۰۲۵ نسبت به ۲۰۱۹ نزدیک به ۴۶ درصد کاهش داده، دست به یک جراحی مقرراتی زده است: گنجاندن متغیرهای اقلیمی و پایداری در چارچوب پذیرش وثایق مالی. وقتی یک بانک مرکزی ارزش دارایی‌ها و اوراق بهادار شرکتی را بر اساس میزان ریسک اکوسیستمی و آب‌وهوایی آنها تعدیل می‌کند، عملا پیامی شفاف به بازار سرمایه می‌فرستد: بنگاهی که مصرف آب، ردپای زیست‌محیطی و لجستیک اقلیمی خود را مدیریت نکرده باشد، در آینده دسترسی گران‌تر و محدودتری به خطوط اعتباری خواهد داشت. گزارش اخیر بانک مرکزی اروپا نقطه پایانی است بر تفکیک مصنوعی میان «مسائل زیست‌محیطی» و «متغیرهای بنیادین اقتصاد کلان». پیام تحولات راین و ارزیابی‌های فرانکفورت برای فعالان صنعتی، شرکت‌های نفت، گاز، پتروشیمی و سیاستگذاران کلان اقتصادی آشکار است: دورانی که جریان آب، حامل‌های خنک‌کننده و آبراه‌های تجاری مفروضات همیشگی و نامحدود در محاسبات مالی در نظر گرفته می‌شدند، سپری شده است.

تاب‌آوری اقتصادی در دهه پیش‌رو دیگر صرفا با ارقامی نظیر کنترل تورم یا نرخ بهره تعریف نمی‌شود؛ تاب‌آوری واقعی در میزان سازگاری شبکه زیرساختی، زنجیره‌های تأمین و شریان‌های انتقال انرژی با جغرافیای نوینی سنجیده خواهد شد که در آن، قطره‌های آب ارزش استراتژیکی هم‌سنگ با بشکه‌های انرژی و ذخایر پولی یافته‌اند.

دریچه

افزایش ۷۰ میلیون متر مکعب مصرف گاز در یک هفته

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران گفت: مصرف گاز کشور تا پایان هفته نسبت به هفته قبل ۷۰ میلیون متر مکعب رشد می‌کند. به گزارش تسنیم، سعید توکلی معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران در خصوص آخرین وضعیت ذخایر گاز کشور برای فصل سرد سال گفت: ما ۱۳ درصد کاهش میزان تولید گاز به دلیل حملات دشمن صهیونیست امریکایی در ۲۷ اسفند به تاسیسات و چهار پالایشگاه مجتمع پارس جنوبی داشتیم.

شکسته شدن دو رکورد در ذخیره‌سازی گاز

وی افزود: با این وجود، تا به این لحظه ذخایر گازوئیل در مخازن سوخت مایع از مرز سه میلیارد لیتر فراتر رفته و گاز مورد نیاز تمامی مصرف‌کنندگان متقاضی بدون هیچ‌گونه محدودیتی به شبکه تحویل داده شده است. توکلی با اشاره به اینکه در زمینه ذخیره‌سازی مخازن «شوریجه» و «سراجه» نیز به لطف خدا امسال رکوردشکنی صورت گرفت، گفت: حجم ذخیره‌سازی در مخزن شوریجه افزایش یافته و در سراجه نیز برای نخستین بار یک رکورد تاریخی به ثبت رسید. وی با بیان اینکه در مجموع باید عرض کنم که وضعیت پایداری شبکه تا به امروز مطلوب بوده است، گفت: با این وجود با فرا رسیدن فصل سرد سال، تغییر آرایش مصرف در بخش‌های خانگی و تجاری موجب افزایش تقاضا در این حوزه‌ها و به تبع آن تغییرات مصرف می‌شود. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران تاکید کرد: میزان افزایش مصرف از روز شنبه تاکنون حدود ۶۰ میلیون متر مکعب بوده و پیش‌بینی می‌شود تا پایان هفته این رقم نسبت به هفته گذشته به ۷۰ میلیون متر مکعب افزایش یابد.

رکورد صنایع گازی در بازگشت ظرفیت آسیب دیده در جنگ

وی در پاسخ به سوالی در خصوص نزدیک به ۲۳۰ میلیون متر مکعب حجم گاز از دست‌رفته در جنگ تحمیلی سوم گفت: خوشبختانه با تدوین و اجرای یک برنامه فشرده و در عین حال پیچیده، به لطف الهی ۱۰۰ میلیون متر مکعب از این حجم تا پیش از آغاز فصل سرد به مدار بازمی‌گردد که این عدد در حال حاضر به صورت میانگین بالاتر از ۹۵ میلیون متر مکعب است. معاون وزیر نفت اظهار کرد: این تحول، رویدادی بسیار میمون و مبارک به شمار می‌رود؛ چرا که رکوردهای چشمگیری در زمینه بازگردانی و اصطلاحا «تولید زودهنگام» به ثبت رسیده است.

تأمین ۳.۵ میلیارد لیتر ذخیره استراتژیک نفت و گاز کشور

رییس ستاد رفع ناترازی انرژی از تأمین ذخایر استراتژیک نفت‌وگاز برای زمستان خبر داد. رمضان‌علی سنگدوینی رییس ستاد رفع ناترازی انرژی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرگزاری تسنیم، درباره آخرین جلسه این ستاد اظهار کرد: وضعیت ذخایر سوخت در آخرین جلسه ستاد رفع ناترازی انرژی که با حضور معاونین وزرای نفت و نیرو برگزار شد (پنجمین نشست هماهنگی) گزارشی جامع از اقدامات صورت گرفته در راستای تأمین سوخت و ایجاد ذخایر استراتژیک ارایه شد. بر اساس این گزارش، تا امروز [دوشنبه] حدود ۳ میلیارد لیتر نفت‌وگاز به‌عنوان ذخیره استراتژیک تأمین شده است و پیش‌بینی می‌شود این میزان بزودی به ۳.۵ میلیارد لیتر افزایش یابد.

وضعیت تولید و توزیع گازوئیل و فرآورده‌ها

وی افزود: در بررسی‌های به‌عمل‌آمده در این جلسه، اعلام شد که در بخش تولید گازوئیل، وضعیت تولید در محدوده ۱۱۵ تا ۱۲۰ میلیون لیتر قرار دارد، همچنین گزارش شد که عملیات اصلاح و بازسازی بخش‌های آسیب‌دیده در منطقه ساری به اتمام رسیده است و در زمان حاضر روزانه ۸ تا ۹ میلیون لیتر از فرآورده‌ها به شمال کشور منتقل می‌شود. رییس ستاد رفع ناترازی انرژی ادامه داد: در خصوص ذخایر نفت سفید و ال‌پی‌جی (LPG) جهت پیشگیری از بروز بحران احتمالی در فصل زمستان، ذخایر موجود در سطح مطلوب ارزیابی شده است.

توسعه سوخت‌های جایگزین و زیرساخت‌ها

سنگدوینی اضافه کرد: در حوزه سوخت‌های جایگزین، گزارش‌ها حاکی از آن است که میزان تأمین گاز طبیعی برای بخش حمل‌ونقل کشور به حدود ۱۷ میلیون متر مکعب در روز رسیده است که نسبت به دوره گذشته، افزایشی ۲ میلیون متر مکعبی را نشان می‌دهد، علاوه بر این، برنامه‌ریزی برای آماده‌سازی ۲۰ جایگاه جدید ال‌پی‌جی (LPG) به‌ویژه در مناطق شمالی کشور در دست اجراست. هدف از این اقدامات، افزایش تنوع سوخت و کاهش وابستگی به بنزین است که در صورت موفقیت، علاوه بر بهینه‌سازی مصرف داخلی، امکان افزایش صادرات بنزین را فراهم می‌آورد. وی ادامه داد: در این جلسه مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در گزارشی امیدوارکننده، به خسارات وارده به فازهای پالایشگاه پارس جنوبی در جریان درگیری‌های اخیر (جنگ رمضان) اشاره کرد. بر اساس این گزارش، از مجموع ۲۳۰ میلیون متر مکعب گاز طبیعی که از دست رفته بود، حدود ۱۰۰ میلیون متر مکعب در دو هفته نخست بازگشت.

خبر

کاهش ۵۰ درصدی خاموشی‌ها نسبت به سال گذشته

مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای استان تهران گفت: امسال خاموشی نسبت به سال گذشته ۵۰ درصد کاهش یافت و ۱۰۰۰ مگاوات به ظرفیت خازن‌های برق منطقه‌ای تهران اضافه کردیم که باعث شد ولتاژ پایتخت تثبیت شود. به گزارش ایسنا، فرهاد شبیهی، مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای استان تهران در نشست خبری بیست و ششمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت برق در جمع خبرنگاران با بیان اینکه استان‌های قم، تهران، البرز و بخشی از مازندران در حوزه عملیاتی ما قرار دارد و وظیفه پایداری برق را بر عهده داریم، اظهار کرد: از ابتدای سال اقدامات مناسبی در راستای زیرساختی و پایداری شبکه انجام شده و این در حالی است که ۵۰ درصد حملات به تهران بوده و حدود ۱۷۰ نقطه نیز دچار آسیب شد. ما توانستیم بعد از جنگ، واحدهای آسیب دیده را به شرایط نرمال برسانیم و پیک تابستان را بگذرانیم. مدیرعامل شرکت برق منطقه‌ای تهران با بیان اینکه امسال خاموشی نسبت به سال گذشته ۵۰ درصد کاهش یافت، تصریح کرد: امسال ۱۰۰۰ مگاوات به ظرفیت خازن‌های برق منطقه‌ای تهران اضافه کردیم که باعث شد ولتاژ پایتخت تثبیت شود. مدیرعامل برق منطقه‌ای استان تهران درباره توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در محدوده این شرکت تصریح کرد: در زمینه انرژی خورشیدی ظرفیت نصب‌شده در محدوده برق منطقه‌ای تهران به حدود ۲۷ هزار مگاوات می‌رسد که به بخش تهران بزرگ معادل ۱۶ هزار و ۲۰۰ مگاوات آن را تشکیل می‌دهد و این ظرفیت در بیش از ۹۷ ایستگاه و ۱۸۶ نقطه پیگیری می‌شود. شبیهی ادامه داد: در حال حاضر حدود ۴ هزار مگاوات از این ظرفیت دارای تاییدیه اتصال به شبکه است اما با توجه به نیاز بیش از ۲ هزار مگاواتی پایتخت به تزریق برق جدید، از سرمایه‌گذاران و مراجع مرتبط دعوت می‌کنیم با تامین منابع و تسهیلات لازم روند توسعه نیروگاه‌های خورشیدی را سرعت ببخشند. وی درباره تأمین برق صنایع با اشاره به نیاز مصرف برق صنایع در تهران گفت: طبق برآوردهای انجام‌شده نیاز برق صنایع در این منطقه حدود ۱۴ هزار و ۳۰۰ مگاوات است و مطابق مصوبات ابلاغی صنایع باید بخش قابل توجهی از نیاز مصرفی خود را از طریق احداث نیروگاه و استفاده از ظرفیت انرژی‌های تجدیدپذیر تأمین کنند. در شهرک‌هایی مانند شمس‌آباد و عباس‌آباد پروژه‌هایی برای توسعه تأمین برق از منابع تجدیدپذیر در حال پیگیری است. شبیهی با تأکید بر ضرورت مشارکت دستگاه‌های اجرایی در اجرای تکالیف قانونی تصریح کرد: طبق ابلاغیه دولت دستگاه‌های اجرایی موظف‌اند حداقل ۲۰ درصد از برق مصرفی خود را از محل انرژی‌های تجدیدپذیر تأمین کنند. انتظار می‌رود سازمان‌ها و ادارات، به‌ویژه در استان تهران که با محدودیت‌های تأمین انرژی مواجه است برای اجرای این تکلیف برنامه‌ریزی و اقدام عملی داشته باشند. در سال‌های گذشته نیز تفاهم‌نامه‌هایی برای توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر در تهران منعقد شد که به دنبال آن بخشی از ظرفیت پیش‌بینی‌شده به مدار آمد اما میزان تحقق تعهدات همچنان کافی نیست و باید روند اجرای این طرح‌ها با جدیت بیشتری دنبال شود.

امسال با ۵۳۰ میلیون متر مکعب ناترازی گاز مواجهیم

معاون اجرایی رییس جمهوری با اشاره به میزان بالای مصرف گاز در ایران گفت: سرانه مصرف انرژی در کشور نیازمند اصلاح است. ما در سرانه مصرف گاز، نفر اول دنیا هستیم. هیچ کشوری به اندازه ایران گاز مصرف نمی‌کند. از طرف دیگر با جنایت جنگی دشمنان، امسال ۲۳۰ میلیون متر مکعب گاز از میدان خارج شده و امسال با ۵۳۰ میلیون متر مکعب ناترازی گاز مواجهیم. به گزارش ایسنا، محمدجعفر قائم‌پناه، ۱۸ آبان در نشست مساله‌محور با تشکل‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد با اشاره به اهمیت نقش نهادهای مردمی در تقویت انسجام اجتماعی اظهار کرد: طیف وسیعی از مردم در قالب نهادهای مختلف از جمله تشکل محیط زیستی، انجمن علمی، هیات مذهبی و احزاب سیاسی فعالیت می‌کنند و این مجموعه‌ها بخش مهمی از ظرفیت اجتماعی کشور را تشکیل می‌دهند. وی اظهار کرد: حکمرانی بدون پایگاه مردمی و بدون تکیه بر نهادهای مردمی، حکمرانی در غربت است. جامعه قوی، حکومت مقتدر خلق می‌کند و برای اداره امور کشور باید مردم را در نهادهای اجتماعی و مردمی مشارکت داد. معاون اجرایی رییس جمهوری با تأکید بر ضرورت آشنایی نسل نوجوان و جوان با فعالیت‌های جمعی و اجتماعی تصریح کرد: فرزندان و کودکان ما باید از ابتدای دوران نوجوانی در سازمان‌های مردم‌نهاد تربیت شوند تا فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی و همچنین روحیه همکاری، تفکر جمعی و همیاری را بیاموزند. قائم‌پناه با اشاره به ریشه تاریخی فعالیت جمعی در جامعه ایران بیان کرد: کشور ما از گذشته نمونه‌های متعددی از فعالیت‌های جمعی داشته است که هیات‌های مذهبی و جلسات قرائت قرآن از جمله آنها هستند. معاون اجرایی رییس جمهوری با تأکید بر ضرورت تقویت همبستگی اجتماعی اظهار کرد: باور ما و آقای پزشکیان این است که باید روح جمعی و روحیه کنار هم بودن را در جامعه تقویت کنیم؛ چراکه مشارکت مردم در قالب نهادهای اجتماعی و فعالیت‌های گروهی، زمینه‌ساز شکل‌گیری جامعه‌ای قوی و برخوردار از انسجام و همبستگی بیشتر خواهد بود. وی ادامه داد: انسجام اجتماعی مانع شکل‌گیری دوگانه‌سازی‌های مختلف در عرصه‌های محیط زیستی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی می‌شود. دوگانه‌سازی میان هویت ملی و هویت دینی نادرست است؛ ما هم ایرانی هستیم و هم مسلمان. همانطور که به امام حسین (ع) عشق می‌ورزیم و به ایشان افتخار می‌کنیم، به تاریخ ایران، کوروش، تخت جمشید و آثار باستانی کشورمان نیز افتخار می‌کنیم. همان‌طور که حضرت زهرا (س) مایه افتخار ما هستند، تاریخ و تمدن ایران نیز مایه افتخار ماست و نباید میان این هویت‌ها تقابل ایجاد کرد. قائم‌پناه با بیان اینکه حکمرانی مطلوب باید بر پایه مشارکت مردم شکل بگیرد، اظهار کرد: اگر می‌خواهیم حکمرانی به درستی شکل بگیرد، باید به مردم تکیه کنیم؛ البته ارتباط مستقیم با تک‌تک مردم امکان‌پذیر نیست. ایران جمعیتی حدود ۹۰ میلیون نفر دارد و نمی‌تواند با همه افراد به صورت مستقیم ارتباط برقرار کند. سازمان‌های مردم‌نهاد می‌توانند نماینده و حلقه ارتباطی میان مردم و حاکمیت باشند؛ بنابراین باید این سازمان‌ها گسترش پیدا کنند و طیف وسیع‌تری از مردم را در حوزه‌های مختلف نمایندگی کنند. معاون اجرایی رییس جمهوری با اشاره به ظرفیت گروه‌های مختلف مردمی از جمله بسیج، هیات‌های مذهبی، انجمن‌ها، تشکل‌های فرهنگی، سازمان‌های مردم‌نهاد و گروه‌های ورزشی گفت: همه این مجموعه‌ها می‌توانند در تقویت ارتباط میان مردم و دولت و همچنین افزایش انسجام اجتماعی نقش‌آفرین باشند. وزرای دولت هم باید باور داشته باشند لازم است با تمام سازمان‌هایی که به‌نوعی با حوزه کاری آنها ارتباط دارند، تعامل و ارتباط مستمر داشته باشند. این موضوع را حتما پیگیری خواهم کرد. وی با تأکید بر اینکه دولت باید از ظرفیت تشکل‌های مردمی برای حل مسائل کشور استفاده کند، گفت: ما باید دست نیاز به سوی مردم و سازمان‌های مردم‌نهاد دراز کنیم و از آنها برای حل مشکلات کمک بخواهیم. این موضوع نه به معنای سوءاستفاده از ظرفیت آنهاست و نه به معنای استفاده از آنها به عنوان پشتوانه سیاسی؛ بلکه هدف، بهره‌گیری از توان اجتماعی آنها برای حل مشکلات مردم است. این نگاه باید در ذهن همه ما شکل بگیرد که سازمان‌های مردم‌نهاد رقیب دولت نیستند، بلکه باید آنها را یاور و کمک کار خود بدانیم. قائم‌پناه با تأکید بر اهمیت نقش سازمان‌های مردم‌نهاد و تشکل‌های اجتماعی در توسعه مشارکت عمومی اظهار کرد: جایگاه‌ها و مسوولیت‌ها ماندگار نیستند و افراد مختلفی در طول زمان در این جایگاه‌ها قرار می‌گیرند و از آن خارج می‌شوند، اما آنچه باقی می‌ماند مردم و ایران است. از این رو، باید در فرصتی که در اختیار داریم، برای قدرتمند کردن مردم تلاش کنیم تا افرادی که در آینده مسوولیت‌ها را بر عهده می‌گیرند نیز همین نگاه را دنبال کنند. معاون اجرایی رییس جمهوری با بیان اینکه تشکل‌های مردمی توانسته‌اند موضوعاتی همچون محیط زیست، حفظ آثار باستانی، مصرف انرژی و مدیریت مصرف آب را در افکار عمومی برجسته کنند، گفت: این مسائل با بخشنامه و دستور دولت حل نمی‌شود، بلکه باید به باور عمومی تبدیل شود. وی با تأکید بر اهمیت مطالبه‌گری و نقد اجتماعی اظهار کرد: باور ما این است که نقدهای شما باید منصفانه و مشفقانه باشد. وقتی فردی برای حفظ تالاب هورالعظیم، جنگل‌های هیرکانی یا مسائل زیست‌محیطی کشور دغدغه‌مند است و برای آن تلاش می‌کند، این مطالبه‌گری به نفع منافع ملی است. اگر صدای مردم درباره میانکاله بلند نمی‌شد، شاید رییس جمهوری برای توقف یک طرح، به این سرعت ورود نمی‌کرد. همچنین زمانی که مردم نسبت به آلودگی هوا در مناطق جنوبی کشور اعتراض می‌کنند، مسوولان نیز ناگزیر می‌شوند با جدیت بیشتری برای مهار آلایندگی‌ها اقدام کنند. قائم‌پناه با تأکید بر ضرورت همکاری همه جریان‌های فرهنگی و اجتماعی برای ایران گفت: فارغ از هر نگاه فرهنگی، فکری، مذهبی و نژادی، باید حول محور ایران تلاش کنیم. ایران متعلق به همه ماست و هدف اصلی باید کار کردن برای ایران باشد؛ حتی اگر دولت‌ها در همه زمینه‌ها همراهی نکنند، اصل هدف و آرمان ما باید حفظ منافع کشور باشد.

معاون اجرایی رییس جمهوری با اشاره به شکل‌گیری حلقه‌های انسانی در اطراف برخی زیرساخت‌های کشور در جریان تهدیدهای ترامپ در زمان جنگ تحمیلی سوم تصریح کرد: زمانی که ترامپ تهدید کرد زیرساخت‌های ایران را هدف قرار می‌دهد، مردم از گروه‌های مختلف، جوان و پیر، با پوشش‌ها و دیدگاه‌های متفاوت، در اطراف برخی زیرساخت‌ها از جمله پالایشگاه‌ها و پل‌ها حلقه‌های انسانی تشکیل دادند. وی ادامه داد: این صحنه‌ها نشان داد حس وطن‌دوستی و تعلق به ایران تا چه اندازه در میان مردم ریشه دارد و همین موضوع توجه دنیا را به خود جلب کرد. بسیاری از ایرانیان خارج از کشور نیز به ایرانی بودن خود افتخار می‌کنند؛ چراکه شاهد بودند ایرانیان برای دفاع از کشورشان و زیرساخت‌هایش حاضرند جان خود را به خطر بیندازند. هر اندازه بتوانیم این همبستگی را فارغ از اینکه چه فرد یا جناح سیاسی در قدرت قرار دارد، حفظ کنیم، به تقویت و نجات کشور کمک کرده‌ایم.

قائم‌پناه با اشاره به ضرورت حفظ تاب‌آوری کشور در شرایط دشوار انرژی، از مردم خواست با مدیریت مصرف گاز در فصل سرد سال به تأمین پایدار انرژی کشور کمک کنند و با بیان اینکه کشور در سال گذشته با ناترازی قابل توجه گاز مواجه بود، اظهار کرد: در سال گذشته حدود ۳۰۰ میلیون متر مکعب ناترازی گاز داشتیم و امسال نیز با توجه به شرایط موجود، با چالش جدی در تأمین و مصرف گاز روبه‌رو هستیم. معاون اجرایی رییس جمهوری با اشاره به میزان بالای مصرف گاز در کشور گفت: مصرف گاز ایران در سطح بسیار بالایی قرار دارد و سرانه مصرف انرژی در کشور نیازمند اصلاح است. ما در سرانه مصرف گاز، نفر اول دنیا هستیم. هیچ کشوری به اندازه ایران گاز مصرف نمی‌کند. از طرف دیگر با جنایت جنگی دشمنان، امسال ۲۳۰ میلیون متر مکعب گاز ما از میدان خارج شده است. یعنی امسال با ۵۳۰ میلیون متر مکعب ناترازی گاز مواجهیم. در ایام پیک مصرف، روزانه حدود ۸۵۰ تا ۹۰۰ میلیون متر مکعب گاز مصرف می‌کنیم که بخش قابل توجهی از آن به مصارف خانگی، تجاری، صنایع کوچک و نیروگاه‌ها اختصاص دارد. وی با اشاره به تلاش‌های صورت گرفته برای افزایش تولید گاز افزود: با وجود تحریم‌ها و فشارهای موجود، تلاش شده است ظرفیت تولید افزایش یابد و بخشی از کمبودها جبران شود، اما همچنان با ناترازی قابل توجهی مواجه هستیم. در سال‌های گذشته در زمان ناترازی، گاز صنایع قطع می‌شد و محدودیت‌هایی نیز برای برخی نیروگاه‌ها اعمال می‌کردند، اما امسال تلاش ما این است که با کمک مردم، میزان قطعی گاز صنایع به حداقل برسد. قائم‌پناه ادامه داد: نمی‌خواهیم صنایع فولادی متوقف شوند و کارگران بیکار شوند. در شرایطی که کشور با بیکاری حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر مواجه است، نباید اجازه بدهیم با محدودیت انرژی، تولید کاهش یابد و کارگران بیشتری شغل خود را از دست بدهند. کاهش تولید نیز می‌تواند به کمبود کالا و افزایش بیشتر قیمت‌ها منجر شود.

مسیر پتروشیمی‌ها برای تامین گاز مورد نیاز تولید

صنعت پتروشیمی با اجرای طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی در مجتمع‌های خود، به دنبال کاهش مصرف گاز در سایر بخش‌ها و آزادسازی ظرفیت بیشتری از منابع گازی برای استمرار تولید است؛ اقدامی که با تشویق مردم به صرفه‌جویی بدون کاهش سطح رفاه، می‌تواند به تأمین پایدار خوراک صنایع و کاهش فشار بر شبکه گاز کشور کمک کند. به گزارش ایسنا، تأمین پایدار گاز یکی از پیش‌نیازهای اساسی استمرار فعالیت صنایع و حفظ ظرفیت تولید در کشور است. در این میان، صنعت پتروشیمی به دلیل وابستگی مستقیم به گاز طبیعی به عنوان خوراک و سوخت، از جمله بخش‌هایی است که محدودیت در تأمین انرژی می‌تواند فعالیت و میزان تولید آن را تحت تأثیر قرار بدهد. از این رو، مدیریت مصرف گاز در بخش‌های مختلف، به‌ویژه بخش خانگی و تجاری، می‌تواند نقش موثری در کاهش فشار بر شبکه گاز و تأمین نیاز صنایع ایفا کند. به اعتقاد کارشناسان، در شرایطی که افزایش مصرف گاز در فصل سرد سال، محدودیت‌هایی را برای تأمین انرژی صنایع به وجود می‌آورد، بهینه‌سازی مصرف در بخش‌های مختلف به‌عنوان یکی از راهکارهای مدیریت ناترازی مورد توجه قرار گرفته است. در این میان، کاهش مصرف گاز در بخش خانگی و تجاری، بدون ایجاد محدودیت در سطح رفاه مردم، می‌تواند زمینه اختصاص منابع بیشتری به بخش تولید را فراهم کند. یکی از برنامه‌هایی که با همین هدف دنبال می‌شود، پویش «نبض انرژی» است؛ طرحی که تلاش دارد با مشارکت مشترکان و ارائه مشوق‌های مالی و غیرمالی، مصرف گاز را مدیریت و منابع حاصل از صرفه‌جویی را در مسیر حمایت از تولید و فعالیت‌های عام‌المنفعه هدایت کند. صنعت پتروشیمی نیز به عنوان یکی از صنایع مهم و ارزآور کشور، در اجرای این پویش مشارکت دارد و علاوه بر برنامه‌های بهینه‌سازی در مجتمع‌های خود، اجرای طرح‌هایی را برای کاهش مصرف گاز در سایر بخش‌ها دنبال می‌کند. اهمیت این موضوع از آن جهت است که استمرار تولید پتروشیمی‌ها علاوه بر تأثیر بر اقتصاد کشور، با تأمین مواد اولیه صنایع پایین‌دستی و تولید محصولات مورد نیاز مردم ارتباط مستقیم دارد.

خورشید و باد به کمک تامین گاز زمستان می‌آیند

توسعه نیروگاه‌های خورشیدی و بادی علاوه بر کمک به تأمین برق پایدار، می‌تواند به راهکاری برای مدیریت ناترازی گاز در فصل سرد تبدیل شود؛ به‌گونه‌ای که تولید برق از منابع تجدیدپذیر در مناطق پرتابش کشور، با کاهش مصرف گاز در نیروگاه‌های حرارتی، امکان تخصیص سوخت بیشتر به استان‌های در معرض افت فشار گاز را فراهم می‌کند. به گزارش ایسنا، در شرایطی که کاهش ظرفیت تولید گاز و افزایش تقاضای مصرف در فصل سرد، تأمین پایدار انرژی را با چالش مواجه می‌کند، توسعه نیروگاه‌های خورشیدی و بادی می‌تواند فراتر از تأمین برق، به ابزاری برای مدیریت ناترازی گاز تبدیل شود؛ به‌گونه‌ای که تولید برق از منابع تجدیدپذیر در مناطق پرتابش کشور، با کاهش مصرف سوخت در نیروگاه‌های حرارتی، امکان تخصیص گاز بیشتر به استان‌های در معرض افت فشار را فراهم کند. وابستگی بخش قابل توجهی از تولید برق کشور به نیروگاه‌های حرارتی، در فصل زمستان و همزمان با افزایش مصرف گاز در بخش خانگی و تجاری، فشار مضاعفی بر شبکه تأمین و انتقال گاز وارد می‌کند. در چنین شرایطی، هر میزان تولید برق از منابعی که به سوخت فسیلی نیاز ندارند، می‌تواند بخشی از گاز مصرفی نیروگاه‌ها را آزاد کرده و به مدیریت بهتر منابع انرژی کمک کند. بر اساس این رویکرد، انرژی‌های خورشیدی و بادی علاوه بر نقش مستقیم در تأمین برق، از طریق کاهش مصرف گاز در نیروگاه‌های حرارتی، امکان انتقال و تخصیص سوخت به مناطق نیازمند را فراهم می‌کنند؛ ظرفیتی که به‌ویژه برای استان‌های واقع در انتهای خطوط انتقال گاز و مناطق مستعد افت فشار در فصل سرد اهمیت دارد. در همین رابطه، رییس گروه فنی و مهندسی سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) با اشاره به ضرورت بازنگری در الگوهای مدیریت انرژی در فصل زمستان اظهار کرد: توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر نباید صرفا به عنوان راهکاری برای عبور از اوج مصرف برق در تابستان دیده شود، بلکه این ظرفیت‌ها در روزهای سرد سال نیز می‌توانند در تأمین برق پایدار و مدیریت محدودیت سوخت نیروگاه‌های حرارتی نقش موثری ایفا کنند.

ادامه از صفحه اول

انضباط مالی؛ پیش‌شرط مهار تورم و ثبات بازار ارز

اگر ارز به میزان کافی و با همان نرخی که دولت اعلام کرده عرضه شود، زمینه افزایش قیمت محدود خواهد شد. البته محدودیت صادرات نفت و محاصره دریایی، دسترسی به درآمدهای ارزی جدید را دشوار کرده و منابع موجود نیز تا حد زیادی به درآمدهای صادراتی گذشته وابسته است. در چنین شرایطی، مدیریت منابع ارزی اهمیت مضاعف پیدا می‌کند. اقتصاد ایران برای واردات مواد غذایی، از جمله غلات و شکر، سالانه دست‌کم به ۲۰ میلیارد دلار نیاز دارد. بنابراین، در شرایط محدودیت درآمدهای ارزی، اولویت‌بندی مصارف و حفظ منابع برای تامین کالاهای ضروری، ضرورتی جدی است. فروش ارز در بازار آزاد، بدون توجه به نیازهای اساسی کشور، می‌تواند در آینده تامین واردات ضروری را با دشواری بیشتری مواجه کند. در نهایت، مهار تورم از مسیر کنترل دستوری قیمت‌ها یا مداخله مقطعی در بازار ارز نمی‌گذرد. تا زمانی که هزینه‌های دولت با درآمدهای آن متناسب نشود، تعهدات بدون پشتوانه مالی کاهش نیابد و منابع ارزی براساس نیازهای ضروری مدیریت نشود، فشار تورمی پابرجا خواهد ماند. انضباط مالی نه یک توصیه حسابداری، بلکه پیش‌شرط بازگشت ثبات به اقتصاد و جلوگیری از انتقال هزینه ناکارآمدی بودجه به معیشت خانوارهاست.